

Número 85

Publicació de la Fundació Privada BetàniaPatmos

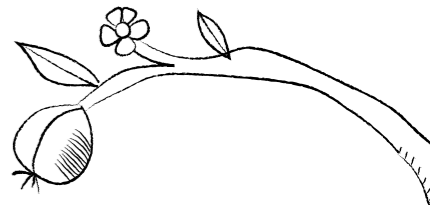
Època 2a Any XXIX Tardor 2015

PARLEM-NE

Raymundus.

Sumari

Replantarem els arbres que hem tallat amb les obres?

Jacint Bassó i Parent, director docent

Ara mateix, tarda del darrer divendres d'octubre, acabo de passar per totes les aules des de 6è de Primària fins a 2n de Batxillerat per retornar als nois i noies de l'Escola un seguit d'informacions sobre l'avaluació del professorat que ells mateixos van fer el passat mes de maig. Com sempre, hem aprofitat l'ocasió per parlar de tot de coses; especialment, però, per escoltar les seves preguntes. Una de les més repetides ha estat la que encapçala aquest article: «Replantarem els arbres que hem tallat amb les obres?»

Com tothom sap, el passat mes d'agost van començar les obres més importants, per ara, del segle XXI a BetàniaPatmos, tot i que fa un parell d'anys se'n van realitzar unes altres prou bàsiques i imprescindibles: la reorganització de tota la finca i els nous traçats dels carrers adjacents per tal de poder fer l'actuació actual i, si fos el cas, d'altres, en el futur.

Quan les obres actuals estiguin acabades, això serà d'aquí a un any i mig aproximadament, la fesomia de l'Escola haurà canviat gràcies a quatre elements principals. De primer, per la construcció d'un nou edifici d'Educació Infantil que donarà resposta arquitectònica a bona part de les preguntes que l'educació actual està plantejant en relació als espais escolars entesos com uns escenaris d'aprenentatge permanents, polièdrics i col·laboratius, sense abandonar, però, el sentit pràctic que dona resposta a les necessitats diàries que tots els edificis públics han de preveure. De segon, la disposició d'una nova pista esportiva a l'aire lliure, al costat mateix de l'edifici d'Educació Infantil, que serà usada no només pels més petits sinó també per tots els altres nois i noies de l'Escola. De tercer, el soterrament d'un pàrquing per a un centenar de vehicles just sota la pista esportiva que alliberarà tota l'Escola de vehicles (excepte els de serveis, és clar!), un guany excepcional per practicar la salut del silenci i la tranquil·litat del passeig. I quart, una nova entrada a l'Escola per a totes les persones, dels més petits als més

grans, amb un gran espai de benvinguda i de confluència de camins que permetran accedir a totes les edificacions, un d'ells, òbviament, una nova rampa que de mica en mica anirà guanyant perimetralment alçada fins connectar amb la bifurcació actual de Primària o Secundària, allà on hi havia (ja veurem on anirà) el monòlit de les quatre Bones Paraules.

Aquests quatre elements, edifici d'Infantil, pista esportiva, aparcament soterrat i nou urbanisme d'acolliment i passejada, donaran a l'Escola una cara nova, una expressió facial oberta a la ciutat, al mar i al món, que convidarà a entrar i a descobrir, muntanya amunt, aquest campus feliç dedicat a l'educació i al coneixement. Quan ara ja fa molts mesos, concretament tres anys, vam començar a idear tot aquest projecte, vam explicitar a l'equip d'arquitectes un seguit de conceptes que havien de configurar la personalitat de la nova construcció. Pensàvem en una escola còmoda, diàfana, proporcionada, sense racons ni excessos; una escola plàstica, permeable, flexible, adaptable a les necessitats canviants; una escola atractiva, lluminosa, moderna, d'una sensualitat austera; una escola significativa, que fes possible el coneixement i l'experimentació, sense oblidar la força dels símbols; una escola sostenible i res-

«Una escola sentida, connectada, reflexiva i expansiva.»

pectuosa amb el medi, no només per les dimensions històrica i cultural del lloc, sinó sobretot per l'entorn natural que l'acull, els faldars boscosos de Collserola. En definitiva, una escola sentida, connectada, reflexiva i expansiva alhora. En una paraula, orgànica.

La genuïna pregunta formulada repetidament pels nois, «Replantarem els arbres que hem tallat amb les obres?», fa justament referència a una d'aquestes idees clau, la que reclama una edificació el màxim de sostenible possible. Ara ja sabem que està científicament compro-

vat que els espais verds ajuden positivament al desenvolupament cognitiu de les persones, tal com pot llegir-se a l'article «Green spaces and cognitive development in primary schoolchildren», publicat aquest mateix any 2015 a www.pnas.org; estudi, per cert, en el qual van col·laborar, juntament amb alumnes d'arreu del món, uns quants nois i noies de BetàniaPatmos. D'aquí l'eliminació interior dels cotxes, d'aquí les possibles cobertes verdes, d'aquí la necessitat de no embolicar els entrepans amb paper de plata, d'aquí el treball continuat de l'Equip d'Educació Ambiental amb accions de tot tipus, d'aquí la decisió de ser una escola més sostenible gràcies a la proposta de l'Ajuntament de Barcelona, (d'aquí que, ara mateix des d'on s'escriu aquest text, es vegi un esquirol baixar pel tronc d'un pi malgrat que l'Escola estigui en plena activitat) i d'aquí, entre molts altres exemples més, la decisió econòmicament important de tota la comissió de les obres d'intentar aconseguir la certificació mediambiental LEED, *Leadership in Energy and Environmental Design*, una certificació voluntària atorgada per una entitat independent que gestiona i aprova el *Green Building Certification Institute* (GBCI), si la realització del projecte s'ha dissenyat i construït utilitzant estratègies que minimitzin els impactes ambientals.

Per tot això replantarem arbres, els tallats i uns quants més. Per tot això procurarem seguir criteris el màxim d'ambientalment sostenibles durant la construcció i el posterior ús de les instal·lacions. Perquè creiem profundament que la Terra només podrà ser la casa de tots si entre tots ho fem cada vegada més possible, si entre tots compartim la idea que la Terra és sagrada. I el tros de BetàniaPatmos, ara que ben aviat deixarem l'antic hort del Monestir de Pedralbes, té moltes raons per sentir-se'n, de sagrat. Lloc sagrat: una paraula i un lloc que, entre moltes altres coses, volen dir que és un espai per a la Pau, la Lucidesa, la Cordialitat i la Llibertat.

3	REPLANTAREM ELS ARBRES QUE HEM TALLAT AMB LES OBRES? 	4	FORMEM PERSONES L'evolució de les ciències en anglès a l'Escola En Brillant: un projecte bestial Une rencontre très spéciale et attendue par nos élèves et les élèves du Lycée Frantz Fanon de la Martinique Meet Jordanne, Adam, Molly and Laura! 		
10	REFLEXIONS El fantasma de la realidad L'Any Llull 	14	LA VIDA A L'ESCOLA Final i inici en diversos actes 	16	L'ALUMNE ESCRIU... La immortalitat de l'ànima Batxilleratfòbia?
19	ENS UNEIX BETÀNIAPATMOS Fragments de la memòria d'un nen a l'escola (1964-1973) Experiències d'una universitària a l'estranger El valor de la incertesa 	25	PARAULES D'UNS PARES La nostra relació amb el dret: el dret i tu 	26	ACTIVITATS Les línies esportives de BetàniaPatmos

PARLEM-NE
Fundació Privada BetàniaPatmos
Av. Mare de Déu de Llorda, 2-16
Barcelona 08034
Tel. 932 521 900
www.betania-patmos.org
info@betania-patmos.org

Direcció
Jacint Bassó i Ricard Pol

Consell de redacció
Toni Majó, representant de l'Associació de Mares i Pares
Pilar Gallardo, professora de llengua i literatura castellana
Eva Macau, responsable de Comunicació i Imatge
Josep Maria Clavell, Xavier Ciurans, Maite Díaz, Jaume Feixas i Aureli Redon, caps dels departaments didàctics
Carla Bové i Miguel Mateo, alumnes
Elija Hernando, presidenta de l'Associació d'Antics Alumnes

Assessorament lingüístic
Pilar Gallardo

Disseny de portada i contraportada
Carme Dapena i Josep Àngel Gan, professors d'art

Disseny i compaginació
Pixtín, estudi de disseny i comunicació

Tiratge
1.800 exemplars

Formem persones

L'evolució de les ciències en anglès a l'Escola

Sílvia Suñer, mestra d'Educació Primària

Aquest curs 2015-2016 és el nostre 13è curs impartint les ciències naturals en anglès. Mirant enrere, cal confessar que fa una mica de vertigen veure com de ràpid ha passat el temps entre aquells primers dies preparant les diferents classes, dissenyant el nou material, dubtant sobre com evolucionaria tot plegat..., i la senyor i seguretat amb què avui parlem de les nostres sciences. Tot era nou per a nosaltres, mestres, famílies i alumnes, i, si en algun moment ens podia assaltar una certa incertesa sobre si era el camí que havíem d'emprendre, a dia d'avui podem estar satisfets de la feina feta i de com ha anat evolucionant la metodologia emprada fins a trobar-nos on som ara.

La formació feta i duta a terme per la Carme Pérez i la Cristina Escobar va ser crucial per poder engegar aquest repte. Durant aquest primer període, també vam estar estudiant el material que aleshores hi havia al mercat, que no era massa, i elaborant les nostres pròpies eines que creïem necessàries per poder dur a terme les classes amb èxit, assegurant continguts i comprensió per part del nostre alumnat. I el camí no s'aturà aquí.

Ja després d'aquest primer any, dues mestres de l'Escola vam anar a la Universitat de Vic a presentar la manera d'enfocar les sciences a l'Escola BetànicaPatmos. En aquell moment sobretot, i en relació a les ciències en anglès, a

tots ens anava bé poder compartir experiències i veure exemples reals de com els diferents centres implementaven aquesta àrea en llengua anglesa (compartir sempre ens enriqueix).

El mes de març de 2012 vam inaugurar la nostra Aula de ciències, un espai propi i equipat per tal que Primària, i alguns cursos d'Educació Infantil, hi realitzessin les seves observacions i experimentacions, tasques que fins ara es duïen a terme a les aules o en d'altres espais de l'Escola. Actualment aquesta aula, des del curs passat, s'ha enriquit encara més amb una nova connexió entre Primària i Secundària. Es tracta d'una col·laboració que ens beneficia a tots, alumnes i mestres, i que

es materialitza en la presència d'un professor de Secundària durant les sessions d'experimentació que duem a terme als cursos de 5è i 6è de Primària, classes que es fonamenten en els diferents passos que descriu el mètode científic. L'ésser dos mestres a l'aula ens és molt més profitós per poder conduir les sessions, tot assegurant una major comprensió i participació dels alumnes en aquest procés.

En definitiva, avui podem dir que estem satisfets de com estem treballant, sense deixar de cercar noves maneres de fer, noves metodologies i nous materials, i sabem que aquesta inquietud és quelcom que ens acompanyarà sempre i que l'assaig-error forma part de la nostra manera de fer també com a mestres.

Així, a tall d'exemple, l'anàlisi dels nous materials amb noves propostes i metodologia de treball que s'aproximin a com treballem les ciències des de la nostra Escola ens va portar el curs 2014-2015 a realitzar una prova pilot amb un material americà de l'editorial Pearson. Recordo que l'any passat, en preguntar als alumnes què els semblava el material emprat, un d'ells va dir «aquest llibre ens fa pensar més!». Perfecte, és exactament això el que pretenem, el que volem per als nostres alumnes, que es facin preguntes, pensin, raonin, arribin a conclusions... A partir d'una pregunta inicial desenvolupem el tema a treballar, sempre a partir de qüestions, d'incògnites, d'interrogants que ens empenyen a anar cercant les respostes per anar aprenent. Aquesta prova pilot ens ha portat a utilitzar aquest material als cursos de 5è i 6è d'enguany, uns llibres i una plataforma digital que l'editorial ha publicat exclusivament per a nosaltres.

I aquest cas no és més que un pas endavant, una aposta més que pensem que ens portarà a millorar la qualitat de la nostra tasca educativa.

En Brillant: un projecte bestial

Etapa d'Educació Primària

1 És Festa Major! Tenim dos gegants, en Ferran i la Martina. –I si fem una bèstia? –demanem a 1r.

Ha de tenir urpes? Com serà la cua? Que llenci caramels!

Els nens i nenes de 1r deixen anar la seva imaginació i dibuixen la seva proposta.

2 Els nens de 2n apadrinen la idea. Agafen els dibuixos dels companys de 1r i li donen volum. La bèstia pren forma!

3 Ara les bèsties ja estan acabades; dibuix i volum ja queden exposats. La resta de cursos, de 3r a 6è, passaran a observa-les i hauran de votar. Quina serà la bèstia preferida de tota la Primària?

4 Si primer vam dibuixar i després vam modelar, el que ens toca ara és fer el recompte de vots. És el moment de fer números i comunicar el vencedor.

5 És bestial: ja tenim bèstia! Ha guanyat en Brillant. Un drac llarg amb els ulls grossos i un somriure enorme, amb la cua verda i punxes multicolors.

6 Estem tan contents per la feina feta, i tenim tantes ganes de poder-la ensenyar, que amb pasta de paper elaborem un model que presentarem al concurs del Districte.

7 Des de l'inici del projecte, des d'aquell dibuix dels alumnes de 1r, en Brillant s'ha anat fent gran i l'exposarem a la Primària. Ara queda seguir treballant en equip per continuar fent-lo créixer.

8 Els alumnes de 4t reprenen amb ganes la feina. Volem donar vida a la bèstia, volem fer-la nostra i volem fer-la moure. Com ho aconseguirem? Cal pensar, imaginar i treballar bé la idea.

9 Compartim el prototip amb nens i nenes de 3r fins a 6è. Cal que ens afanyem si volem que la nostra bèstia balli a la Festa Major de la Mercè. Farem unes punxes que siguin barrets...

10 ...i un cos de tela i un cap fabulós! Encara que sigui una bèstia, volem que no faci por.

11 Ja tenim Brillant. Ha canviat molt des de l'inici del projecte, però hem estat fidels a la idea dels nens de 1r. Una bèstia amable per a tota la Primària.

12 Finalment baixem la fera a ballar amb els més petits de l'Escola. La baixem contents: estem satisfets. Un nen de cada curs de Primària vestirà la nostra bèstia com a símbol d'un projecte en què hem participat tots.

Une rencontre très spéciale et attendue par nos élèves et les élèves du Lycée Frantz Fanon de la Martinique

Cristina Durisotti, professeure de français au collège et au lycée; Àlex Martínez, professeur de français au collège et au lycée

Mardi 20 octobre, 30 de nos élèves de français en première année du lycée ont eu la chance de passer une journée avec 11 élèves de terminale du lycée Frantz Fanon de Trinité en Martinique, et 14 élèves de première du même lycée.

Cette expérience a commencé au début de l'année académique, quand nous avons reçu la proposition de passer une journée avec des élèves de la Martinique qui devaient venir une semaine à Barcelone. «Ils ont entre 16 et 17 ans et ils étudient l'espagnol dans leur Lycée à raison de deux heures par semaine, plus une heure d'histoire-géo en espagnol», nous a-t-on dit. Nous avons tout de suite pensé à nos élèves de première année de «batxillerat» qui ont choisi comme matière à option le français. Rencontrer des élèves qui viennent d'un autre pays, et spécialement si lointain, ne pouvait être qu'une expérience motivante pour eux. En plus, une des raisons d'apprendre les langues étrangères c'est de pouvoir communiquer, et ils n'en ont pas assez souvent l'occasion.

Quand nous en avons parlé à nos élèves, ils ont été enchantés par l'initiative, et ensemble nous avons organisé la journée. Grâce à leurs idées, et celles de leurs professeurs, nous avons pensé à comment les recevoir et passer un bon moment ensemble. Le premier contact s'est fait par courrier électronique, ce qui a contribué à créer une grande attente de la part des élèves des deux écoles.

Le 20 octobre, nous nous sommes enfin rencontrés à Montjuïc, dans les magnifiques jardins de Mossèn Cinto Verdaguer et Joan Brossa. Ils ont ainsi découvert une partie de la ville qu'ils n'avaient pas encore visitée. C'est dans ce lieu si spécial, qui domine tout Barcelone, qu'ils ont réalisé deux activités pour mieux se connaître et connaître leur pays respectif. Le bilan de la journée a été très positif et on espère que cela donnera lieu à un échange plus prolongé entre les élèves de nos deux écoles.

Mais, qui peut mieux raconter comment s'est déroulée cette journée ? Les protagonistes qui l'ont vécue, évidemment ! C'est pour cela que nous avons demandé aux élèves de notre école de rédiger quelques lignes pour nous expliquer leur expérience.

«J'ai bien aimé l'expérience qu'on a vécu le mardi 20 octobre avec les Martiniquais. Je les ai trouvés très sympathiques et très ouverts. J'ai appris beaucoup de choses sur leur culture, et j'ai découvert toutes les choses qu'ils aiment faire dans leur pays. Je crois que j'ai pu parler le français, et que ils ont eu l'occasion de parler espagnol. Ça serait merveilleux de pouvoir aller en Martinique un jour.» *Andrea A.*

«Cette sortie avec les Martiniquais a été très utile. On a appris beaucoup de choses de leur culture et de leurs traditions. Au commencement, ça a été un peu difficile parce que nous sommes de différents pays, et il est difficile de parler dans une autre langue. Mais finalement, on a pu se communiquer. Nous nous sommes beaucoup amusés, et de bonnes amitiés se sont tissées. L'effort de parler en français en a valu la peine. Ça a été une expérience dont nous nous rappellerons toute la vie.» *Cristina T.*

«Nous nous sommes retrouvés à Montjuïc, et on a fait un speed dating pour nous connaître un peu plus. On avait envoyé un courrier électronique avec

notre description à une autre personne de la Martinique. Cette activité était très amusante. Après, on a fait un rally photographique dans le parc de Montjuïc. On a passé une très bonne journée avec eux. Ils nous ont fait une danse typique pendant que nous mangions. Après le déjeuner, on est allés à la Plaza de España, dans un centre commercial, pour prendre quelque chose. Ils nous ont donné un cadeau, et on leur a donné un petit souvenir de notre ville. C'était une très bonne expérience, parce qu'on a connu de nouvelles personnes et on a pratiqué le français pour améliorer notre niveau.» *Andrea V., Berta V., Andrea A. et Paula V.*

«L'activité que nous avons faite a été très intéressante, parce que nous avons connu des personnes qui vivent une réalité différente à la nôtre et qui viennent d'une région lointaine. Nous avons aimé la sortie car nous avons eu l'occasion de créer des liens avec des jeunes de La Martinique. En résumé, cette sortie a été très utile, et nous avons été très à l'aise avec nos nouveaux amis.» *Àlex P., Víctor S. et Xavi S.*

«Mardi 20 octobre, nous avons rencontré des élèves de la Martinique. J'ai passé un temps très agréable avec eux. J'ai appris de choses que je ne savais pas. J'ai trouvé ça très intéressant. J'ai aimé connaître une réalité différente à la mienne. J'ai connu de nouvelles personnes très sympathiques et généreuses. J'espère garder le contact.» *Miriam N.*

«La semaine passée, nous avons rencontré des élèves originaires de la Martinique qui visitaient Barcelone. Ça a été une expérience très enrichissante, car nous avons connu des gens d'une autre culture. En plus, nous avons été obligés de mettre notre français à l'épreuve pour nous communiquer avec eux.» *Georgina F.*

«Mardi dernier, nous sommes allés à Montjuïc avec des étudiants de la Martinique. Nous avons connu des gens très gentils. On a fait un gymkhana qui consistait à prendre de photos dans différents endroits du parc de Montjuïc. Tous les étudiants de la Martinique étaient très sympathiques pendant l'activité, mais le plus amusant pour nous a été d'aller au centre commercial de Las Arenas. Nous nous y sommes promenés, et nous avons pu converser avec eux tranquillement. Nous nous sommes beaucoup amusés avec eux. C'est une expérience que je conseille à tous les étudiants.» *Maria C., Irina S. et Marta D.*

«Nous sommes des étudiantes de première qui avons fait une excursion avec un groupe de Martiniquais. Ils étaient très sympathiques et gais. On a passé toute la journée dans deux parcs de Montjuïc, où nous avons joué à un jeu de pistes que nous avons préparé dans nos leçons de français. Nous pensons que cette activité a été très intéressante pour connaître leur culture et pratiquer notre français. On s'est beaucoup amusés !» *Inés S., Héléne B., Margarita M. et Mariona P.*

«Notre expérience avec les élèves de la Martinique a été très positive. On a eu l'opportunité de parler et partager des moments très agréables. On croit que c'est une expérience qui nous a aidés à apprendre le français d'une façon différente, et à voir son importance quand on a besoin de communiquer avec d'autres personnes. Un des moments qu'on n'oubliera pas c'est quand ils nous ont fait leur danse traditionnelle, car c'était

très amusant. Et surtout, on attend avec impatience un autre échange culturel comme celui qu'on vient de faire.» *Nacho D., Guillermo C. et Carolina L.*

«Le 20 octobre les élèves de la Martinique nous ont rendu visite. On s'est rencontrés à Montjuïc, où on a fait un speed dating pour se connaître un peu, et après on a fait une compétition de photographie par groupes. Nous nous sommes bien amusés, et nous pensons que ces activités sont une bonne occasion pour pratiquer notre français, et pour eux leur espagnol. Ils nous ont aussi parlé de leurs traditions et de leur mode de vie. On souhaite garder contact avec eux et se rencontrer à nouveau.» *Maria C., Joan M., Joaquim B. et Àngela A.*

«Nous avons très envie de connaître les personnes de la Martinique que nous avons finalement rencontrées à Montjuïc la semaine dernière. Au début, l'atmosphère était tendue, mais peu à peu et avec le speed dating nous nous sommes détendus. Ils étaient très excités par l'activité photographique et anxieux de gagner. Nous avons adoré leur show de danse traditionnelle et le hip-hop, ils nous ont laissé bouche bée. Quand nous sommes arrivés à Las Arenas, ils nous ont donné des cadeaux et, après, nous les avons invités à un café. Pour finir, ça a été une expérience incroyable, car nous avons connu des personnes très spéciales. On s'est dit au revoir avec une très grande envie de se revoir.» *Sofia F., Paco A., Marta G. et Lucas R.*

Meet Jordanne, Adam, Molly and Laura!

Departament de Llengües Estrangeres

This year at BetàniaPatmos we have four English Language Assistants. They are native speakers of the language and are placed between Infants, Primary and Secondary. Their roles all vary but together they act as a further teaching resource for learning and engaging with the English language, both within the classroom and around the school. They practice a variety of creative teaching methods to engage students and advance their linguistic abilities. Below you will find a short introduction about who they are, where they're from, and how they are finding settling into life in Barcelona.

JORDANNE

My name is Jordanne Bowers and I'm the English Assistant for the infants school in BetàniaPatmos. In the school, I teach children from the age of three until age five; I really enjoy the work as it is always active and fun. I love to sing, and this is something that is definitely important in this job, as teaching through song is a vital part of working with very young children. I have moved to Barce-

«Teaching through song is a vital part of working with very young children.»

lona from a very small town in Northern Ireland so I am really enjoying the city and all its breathtaking sights, as well as the wealth of activities that it offers; Park Güell was a particular highlight.

ADAM

My name is Adam Thorpe, I am from Barnsley England. This is my second time in Barcelona having been here on holiday as a child. My job here involves interacting with children from the 1st up to the 6th grade in Primary, assisting the teacher, be that : telling a story or taking a group of children out of the class to do an activity. I also host a group called "Irish Club" each Thursday at lunchtime in which we will be performing a theatre play.

Having been in Barcelona nearly a month I have come to enjoy going to the beach and viewing the breathtaking sights the city has to offer. I even ventured to my first Barcelona game which was a great experience and the first of many. In contrast, I have had to adjust my eating pattern because the people of Barcelona tend to eat later than I am used to. Also, having a big meal for lunch rather than dinner is different for me.

«My job here involves interacting with children from the 1st up to the 6th grade.»

MOLLY

«My job is to work with native english speakers.»

My name is Molly Perkins and I am from Kent in England. My job is to work with native english speakers across infants and primary, practicing phonics and pronunciation.

This is my very first time in Barcelona. The architecture is beautiful and the people are extremely friendly, I am really looking forward to spending a lot more time here. I can't wait to visit some more museums and see la Sagrada Familia.

I do find it quite unusual how late the shops stay open in Spain, in England everything shuts before 5 o'clock! It is a lot more useful having shops that are open in the evening.

LAURA

My name is Laura and I am the new English Language assistant for the Secondary School and Bacallaureate. I am from Waterford City, Ireland. In 2013 I completed my BA in English and Politics and last year finished my MA in International Politics.

«My role here is to assist students with exam preparation and help develop their oratory.»

Part of my role here is to assist students with exam preparation and help develop their oratory and presentation skills. I have a keen interest in civic and social youth engagement so I am also very excited about assisting with the training and preparation for students attending MUN.

I will soon begin Book Club where students have an additional opportunity to work on their reading and critical analysis skills in English. I will also be facilitating a Current Affairs Club where senior students can come to debate, discuss, and engage with major issues of the wider world.

This is my first time in Barcelona and my impression so far has been overly positive. Prior to moving here I lived in Germany. I found that small greetings or cheerful hellos are something that is not often practiced within German culture. Here in Barcelona it is completely the opposite. Like Ireland, the Catalanian people are warm, hospitable and friendly. As a result, little things like being able to stop and chat to members of staff and students, or smile to a stranger on the street, make me feel like I will never be too far from home.

Reflexions

El fantasma de la realidad

Maria Salagre, alumna de 1º de Bachillerato

Es miércoles por la mañana. Hoy empieza la simulación hamburguesa de una de las mayores organizaciones internacionales del mundo, la ONU.

Después de vestirnos según el protocolo establecido, desayunamos con el sueño aún en los ojos. Somos pequeños grandes ejecutivos aletargados. Mientras comemos, dedicamos algunas palabras a imaginarnos cómo será la reunión, a admitir que desconocemos si estamos realmente preparados y, con alguna pesadumbre, a confesar también que tenemos miedo. Aun así, el saber que es solo una simulación nos tranquiliza. No tenemos a Pakistán, Argentina o Corea del Sur (que son los países que nos fueron asignados) literalmente en nuestras manos. Nosotros solamente poseemos un duplicado de papel, una reproducción que no se romperá si se nos cae al suelo.

Cuando salimos a la calle, el viento helado de la ciudad alemana nos sorprende a todos; acostumbrados al clima mediterráneo, los seis grados matutinos nos despiertan como si fueran café. Caminamos lentamente hacia la boca del metro, acelerando el paso al pasar por delante de vagabundos y mendigos, y giramos la cara cada vez que nos cazan mirando los vasos de cartón, momento que aprovechan para agitarlos en señal de plegaria. Incluso así, ya casi ni nos inmutamos; son situaciones que hemos aprendido a obviar y a apartar de nuestros pensa-

mientos porque nos seguimos convenciendo de que, por muchos céntimos que demos, de nada va a servir.

Al llegar a la entrada del metro, las nerviosas conversaciones que llevamos intentando mantener desde que hemos salido cesan de golpe. No hay ni un alma por la calle y, sin embargo, un genio enorme, la mayoría aún dormidos, se acumula en la boca de la *Hauptbahnhof*. Circulamos lo más rápido que podemos entre ellos a la vez que intentamos disimular nuestra prisa y, mientras, nos surramos algún que otro «qué está pasando» o «quién es esta gente». Cuando por fin llegamos a los últimos peldaños, recuperamos la calma; el andén nos pertenece solo a nosotros. Inmediatamente después de subir a un vagón también vacío y de sentarnos y hasta estirarnos en los asientos, nos ponemos de acuerdo para acribillarnos entre todos a preguntas y a comentarios que, al menos desde fuera, deben de parecer bastante estúpidos. Y es que incluso oyéndolo cada día en todos los medios y acabar, en cierta manera, cansados de escuchar monótonas repeticiones de lo mismo, ninguno de nosotros había asimilado que los refugiados de Siria son personas reales que no habitan en una pantalla de plasma.

Dejamos de lado el tema durante la visita cultural de la mañana y este no vuelve a azotarnos hasta llegar a la sala de reuniones, propiedad del Ayuntamiento,

con la que ha conseguido hacerse la organización del evento para esta tarde. Toca la ceremonia inaugural, que se traduce en discursos sobre primeras impresiones y sobre qué esperamos de nuestra estancia. Llegamos con la mentalidad de que será como el día de la marmota, que será un «queremos paz en el mundo» cada vez. Sin embargo, cuando empiezan los discursos, nos damos cuenta de que todos los presentes conocen perfectamente la situación actual del planeta en que vivimos y, en cierto modo, a diferencia de nosotros, no tiemblan cuando hablan de hechos, de conflictos y de guerras. Además, lo hacen con una expresión que parece decir que no tienen miedo a admitir que el mundo no va bien y que llevan toda la vida sabiéndolo. Lo más importante, pero, es que aportan potenciales soluciones, voluntades y esperanza. Creemos en esa sala, nos hacemos más fuertes con cada discurso al darnos cuenta de que estamos contribuyendo a la consecución de un mundo mejor... aunque solo se trate de una simulación.

Y así es como en el metro, durante el camino de vuelta, los refugiados vuelven a ser el tema principal de nuestras conversaciones, palabras que ya no están llenas de preguntas sino de hechos objetivos que hemos ido recopilando, conversaciones que se llenan ahora de palabras sin miedo y se alejan de los prejuicios.

Acompañados del vaivén del tren, nos damos cuenta de que esa es la verdadera importancia de las simulaciones como MUNoH: darnos voz, ayudarnos a enfrentarnos a nuestros fantasmas y buscar todas las posibles repuestas para un interrogante al que no podemos simplemente dar la espalda.

Y es así como, cuando el vagón frena en la *Hauptbahnhof*, sé que tanto yo como los demás lo tenemos decidido: esta vez no vamos a girar la cara. En un solo día en MUNoH, nos hemos dado cuenta de que la realidad, como dijo Modiano, es un fantasma al que se le tiene que mirar a los ojos.

L'Any Llull

Departament d'Arts i Humanitats

Sembla que l'única estàtua de Ramon Llull que es pot contemplar actualment a la ciutat és la que es troba al vestíbul de la seu central de la Universitat de Barcelona, a la Gran Via de les Corts Catalanes.

No és l'únic monument, però sí l'única estàtua dedicada a aquest mallorquí, fill d'una acomodada família barcelonina que, des de Salou, contribuï al costat del rei Jaume I a la conquesta de les Illes Balears a partir de 1229. El seu fill Ramon hi havia de néixer tres anys després, el 1232.

D'altra banda, quan el crític valencià Joan Fuster vol donar una idea de la magnitud de l'obra literària produïda per l'empordanès Josep Pla, únicament se li acut de comparar-la amb les dimensions d'aquella altra escrita set segles abans, en plena edat mitjana i en unes condicions palesament diverses, per Ramon Llull. En aquest cas, és gairebé segur que una comparació en aquests termes no s'hagués pogut establir amb cap altre autor de la història de la literatura catalana. Concretament, a les aules de l'ensenyament secundari, els alumnes tendeixen a recordar Llull per les seves visions de Crist, pels seus llargs i arriscats viatges, i per la seva tasca incansable de missioner. Quant a la seva obra, literària perquè és escrita, però de contingut manifestament místic i filosòfic, no sempre resulta fàcil entre els estudiants adolescents valorar en la justa mesura aspectes com l'estil, el lèxic i la sintaxi, o la rellevància *a posteriori*, a una edat en la qual el seu gust encara depèn molt d'allò que expliquen les històries i poc, en línies generals, de com ho expliquen els seus autors.

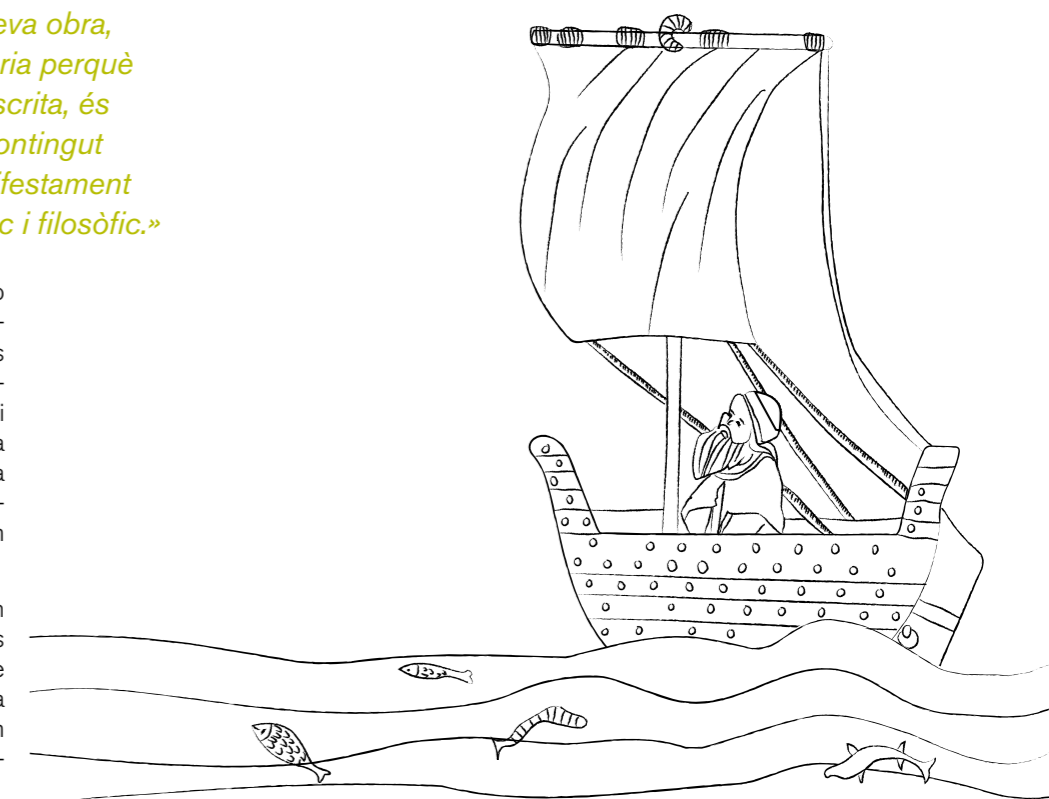
La transcendència històrica de Ramon Llull s'inicia quan, a les seves estances de la cort mallorquina, dedicat a escriure versos per a una dama, segons explica la *Vida coetània*, de nit contempla com Jesucrist se li apareix en repetides oca-

sions, i d'aquest prodigi n'experimenta una mena de transformació religiosa. Corre l'any 1263 i aquesta conversió el porta, per dir-ho en poques paraules, a considerar un error la seva existència anterior i a destinar la futura a la cristianització de tots els infidels i heterodoxos del món. Gairebé a continuació, amb trenta anys, renuncia a família –dona i fills–, càrrecs –el de cortesà al servei del futur rei Jaume II de Mallorca–, béns –els heretats dels pares en virtut de llur ajut al Conqueridor–, i, en general, a tots els privilegis i avantatges materials o espirituals que definien la vida d'un cavaller amb altes responsabilitats palatines durant el segle XIII. I ho fa per entregar-se en cos i ànima, a partir d'aleshores, a la difusió mundial de la fe cristiana. Quants casos d'homes i dones podem testimoniar, al llarg de la història, amb una peripècia vital mínimament semblant?

En el futur i pel que fa a la cristianització universal, Ramon Llull es consagra a allò que sovint s'ha anomenat una

vida d'apostolat (en aquest cas, tanmateix, en sentit literal), a la missió vital de difusió, apologia i proselitisme de la religió cristiana, especialment entre els seguidors –però no només– de les altres dues grans religions monoteistes: musulmans i jueus. Llull s'adona aviat, però, que no en tindrà prou amb la seva fe i el seu fervor religiosos renovats. Amb els primers revessos als seus intents, pren la determinació de retirar-se al puig de Randa, no lluny de l'actual Algaida, a la seva Mallorca natal, per mirar de trobar la inspiració divina dels seus propòsits, i la hi troba: el pla per a una primera versió de l'obra *–Ars generalis ultima–* culminada l'any 1308 a París i destinada a convèncer els infidels de la veritat absoluta que representa el Cristianisme i, per tant, de l'error en què incorrien els que practicaven unes altres religions. La ciència per convertir els infidels (la fama de la qual havia arribat a unes quantes corts i centres universitaris europeus) basava la seva originali-

«La seva obra, literària perquè és escrita, és de contingut manifestament místic i filosòfic.»

tat i eficàcia persuasiva en la lògica dels conceptes, aplicada mitjançant un complex sistema de figures. Perquè ens entenguem, l'aplicació mecànica d'aquest sistema de conceptes interrelacionats conduïa lògicament a l'acceptació forçosa de la fe de Crist.

Tanmateix això no era suficient. Si el missatge s'havia d'adreçar fonamentalment als sarraïns, caldria difondre'l en la seva llengua, l'àrab, i, si calia convertir-los tots, Ramon Llull necessitaria l'ajut d'homes ben instruïts en la veritat cristiana i en la tècnica per ell creada –l'Ars– per tal que la seva prèdica

fos efectiva. Encara més, amb la finalitat de formar aquesta mena de col·laboradors, Llull cercà el favor espiritual i, per començar, material, de reis i papes, de jerarques polítics i religiosos, a banda dels estaments acadèmics, que amb els seus diners i influències ajudessin a tirar endavant els projectes del místic mallorquí. L'any 1276, el mateix de la mort del seu pare Jaume I el Conqueridor, el rei Jaume II de Mallorca funda el monestir de Miramar, a Valldemossa, responenent a les demandes del seu antic senescal i amb la finalitat que en ell uns frares hi aprenguessin l'àrab i s'instruïssin adequadament per fer de missioners al nord d'Àfrica i al Pròxim Orient. Ramon Llull era un home expeditiu a qui agradava predicar amb l'exemple: a l'espera de més fundacions monàstiques, es llença ell mateix a l'aprenentatge de la llengua llatina (la qual, en la societat cristiana universal i ideal que pretenia, havia de ser la llengua comuna, si no fa com avui dia ho és la llengua anglesa) de la llengua àrab (amb l'ajut d'un esclau sarraí adquirit amb aquest fi i a mans del qual més tard va estar a punt de perdre la vida); inicia una activitat viatgera (que no cessarà fins al moment mateix de la seva mort) destinada, d'una banda, a fer-se amb el suport i el vistiplau de Roma i d'algunes monarquies europees i, de l'altra, destinada a posar a prova els seus projectes i la seva ciència de convertir infidels, no només en algunes seues universitàries de França i

Itàlia, sinó també *in situ*, al nord d'Àfrica i al Pròxim Orient.

París, Montpeller, Roma, Gènova, Tunis, Nàpols, Barcelona, Mallorca, Xipre, Armènia, tal vegada Jerusalem, Bugia (al nord d'Àfrica), Pisa... en uns temps que no són els d'ara per viatjar i amb uns mitjans molt lluny dels actuals, i no només en una, sinó, en general, en diverses ocasions, foren els destins del missioner mallorquí, i això enmig d'una activitat literària febril que basculava de les obres més teòriques de teologia, filosofia i, fins i tot, pedagogia (amb la seva *Doctrina pueril*, de cap a 1275, Ramon Llull es fa ressò d'una idea antiga segons la qual qualsevol societat es basca de manera ferma amb una adequada instrucció dels seus infants), a les de més contingut literari i didàctic (*Blanquerna* i *Fèlix*, escrits a la dècada dels 80), per cert, les que més s'estudien, per raons òbvies, a les classes de literatura catalana medieval dedicades a aquest autor. No fa falta –no seria possible perquè no existeix un consens definitiu entre els especialistes– esmentar la resta fins a les 250 obres que, per arrodonir, hom tendeix a atribuir-li. No obstant això, criden l'atenció *Lo desconhort* i el *Cant de Ramon*, dues obres poètiques d'extensió modesta, autobiogràfiques, de finals del segle XIII, en les quals un Ramon Llull tardorenc lamenta, tot i la consideració en què és tingut per personatges de la talla del Papa Climent V

Els viatges de Ramon Llull

o institucions com la Universitat de París, els magres resultats i el poc èxit efectiu de la seva peripècia. Més encara quan les rivalitats de les cancelleries europees i la tèbia implicació de la cúria el descoratjaren més que les evasives, fracassos, naufragis i empresonaments soferts al llarg de la seva frenètica activitat. Tot caràcter extrem propi d'un geni provoca admiració i repulsió gairebé en la mateixa proporció: a Llull se'l coneixia amb l'apel·latiu en part desdenyós de «l'il·luminat».

L'any 1315, en tornar en vaixell d'un viatge a Tunis, un cop arribat a Mallorca

o bé encara a punt d'embarcar al port nord-africà –qui ho pot saber amb seguretat?–, un Ramon Llull vell, feble, desenganyat, però incapaç de renunciar al seu enardiment, al seu somni, troba la mort als 84 anys. Acaba els seus dies sense sospitar, tal com s'acostuma a dir en aquests casos, que set-cents anys més tard se celebraria arreu el seu any, l'Any Llull, amb tot d'activitats programades –a Barcelona, Palma, París o Berlín– en biblioteques, sales d'exposicions i les diverses seues de l'Institut Ramon Llull. A l'Escola, per la nostra part, li hem dedicat l'Agenda escolar; els professors d'Arts i de Ciències, inspirats en

les nombroses miniatures de tema lullianà que es conserven arreu en còdexs manuscrits, hem elaborat alguns murals d'una senzillesa i gràcia excel·lents, que es troben exposats a l'entrada dels edificis d'ensenyament secundari; pels seus passadissos, hem tingut l'acudit d'exposar les reserves bibliogràfiques de la seva obra, dipositades de fa temps a la biblioteca (per cert, moltes del segell Barcino, editorial per antonomàsia dels nostres clàssics); dins de les aules, per acabar amb aquestes pinzellades, enguany tenim la intenció de substituir la lectura del *Llibre de les bèsties* per la de *Vida coetània*.

A banda del llatí i l'àrab, Llull emprà la llengua catalana en una part no poc important de la seva obra. Malgrat la literatura jurídica i historiogràfica (en el darrer quart del segle XIII es redacten dues de les *Quatre Grans Cròniques Catalanes*) que ja existia en la seva època, i a banda d'autors coetanis en certa manera eclipsats per la seva figura colossal, el mallorquí es veu obligat a encunyar una gran quantitat de vocabulari inexistent fins aleshores, sobretot tenint en compte la temàtica predominantment filosòfica de la seva obra (diuen que és la primera d'aquesta mena escrita en una llengua romànica...). També a crear estructures sintàctiques en el marc d'una llengua, la catalana, que, literàriament parlant, encara estava en construcció. Ho aconsegueix, en el primer cas, amb un gran sentit de la tècnica de la derivació a partir del llatí i, en el segon, amb un profund coneixement de la retòrica clàssica. Tot això és una evidència que els estudis filològics proven i la tradició literària deu a Ramon Llull. En un pla més anecdòtic i menys rigorós, tots aquells que estimem la llengua –qualsevol llengua– no podem evitar sentir certa emoció quan, en consultar, en un diccionari etimològic, la data del primer testimoni escrit de tota una colla de mots del català, el registre indica «segle XIII». En aquests moments el pensament ens porta a recordar el gran Ramon Llull i, el cor, a retre-li un sincer homenatge.

Interior de l'Ars Magna

Esquema dels arguments de l'Ars Magna

Pàgina facsímil de Blanquerna

Il·lustració dins del llibre Fèlix

Doctrina pueril

La vida a l'Escola

Final i inici en diversos actes

Cristina Huergo, antiga alumna i Premi Extraordinari de Batxillerat

Joseph Joubert va dir: «El final d'una obra ha de fer recordar sempre el principi». Segurament aquest autor no pensava en les diverses promocions d'alumnes de batxillerat que un dia i sense esperar-ho es troben de sobte davant del final de la seva etapa escolar. Segurament no, però també és cert que reflecteix molt bé allò que s'ha intentat durant aquest curs: el tancament d'un cicle amb un final molt lligat a aquell ja llunyà inici a l'Escola BetàniaPatmos.

Qui dels que va començar aquí no va recordar alguns dels moments del seu inici com a alumne durant la baixada al Parvulari? Aquell descens per la rampa fins als blocs d'Infantil era l'anunci d'allò que alguns encara no havien assimilat del tot: la proximitat del canvi. La música i aquelles cançons que eren conegudes per tots, un *Sol, solet* per aquí, un *Gegant del Pi* per allà, van acabar d'accentuar un emotiu retorn als inicis on, entre sorpresa i alguna que altra llàgrima, els alumnes de segon de Batxillerat van retornar a la seva més tendra infantesa d'aules amb noms d'ocells.

Aquest acte va donar pas, dies després, a un dels esdeveniments més esperats: la graduació. Després de mesos buscant el vestit perfecte, va arribar la nit en què els alumnes veurien l'Escola

com mai no l'havien vist abans; fins i tot es va fer un sopar en un menjador que alguns encara recorden de taules rodones, un sopar on cal destacar el menjar i un *Gaudeamus igitur* un pèl distorsionat per l'agitació del moment. Abans, però, la tarda havia de deixar pas a diversos discursos: parlaments acadèmics; paraules de representants dels pares, moments en què es va deixar veure alguna llàgrima entre aquells que havien vist créixer els seus fills a l'Escola; missatges de professors, potser amb un caire més escolar; i, per últim, un discurs dels representants dels alumnes que va traslladar l'emotivitat dels pares cap als futurs universitaris.

Finalment, després d'un any en què quedava clar que unes dècimes en un examen podien canviar les coses, va arribar la selectivitat. Sempre s'havia parlat dels bons resultats de BetàniaPatmos, però això no evitava que els alumnes entressin en un estat de nerviosisme col·lectiu i de dispersió segons assignatures. A més, potser perquè en molts casos no s'havia fet un examen del que depengués el futur immediat, els preuniversitaris encara no s'havien adonat del tot del que suposava la selectivitat; era entrar en una altra lliga i enfrontar-se a uns números darrere d'una coma que ho podien trasbalsar

tot mentre un ventall d'opcions d'estudis s'obria pas en una confusió que resultava excessiva.

Com dirien en alguna pel·lícula de cinema de tarda, fou allò un adéu per sempre? Difícil, ja que l'Escola no deixava de ser el lloc on molts portaven literalment tota la vida. Del Parvulari a Batxillerat, o a vegades un període més fugaç, fou un temps massa llarg com per no deixar cap tipus de sediment, el «perfil Betània», l'intent de formar individus autònoms i crítics en un món cada vegada més complex, persones que sàpiguen aixecar-se en els futurs entrebancs, disciplinats, amb valors humans... Aquestes propietats que deixa el pas per l'Escola tenen alguna cosa permanent.

Ja sigui amb vincles més físics o simplement amb el caràcter que l'Escola ha ajudat a formar, allò segur és que, d'una manera o d'altra, l'Escola BetàniaPatmos ha estat, és i serà present en una generació que en pocs mesos ha acceptat l'anunci d'un final d'etapa amb regust de «continuarà», un canvi majúscul, i la crida d'una nova fase que ha significat una nova incògnita.

Gràcies, professors, equip directiu i famílies, heu ajudat que el nostre futur sigui una oportunitat.

L'alumne escriu...

La immortalitat de l'ànima

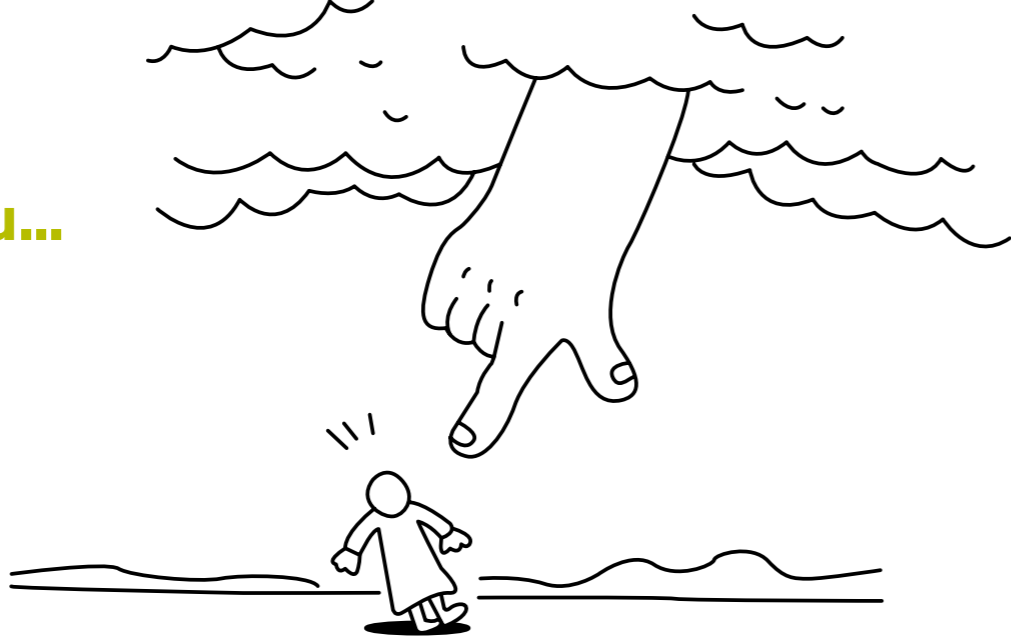
Blanca Pàmies, alumna de 2n de Batxillerat

Què és l'ànima? És una pregunta que pertorba el recorregut vital de qualsevol persona curiosa. Som només el nostre cos o hi ha alguna cosa més profunda que s'amaga darrere del que és perceptible i material? Ningú no sabrà mai amb certesa la resposta, però qualsevol persona amb el dot del raonament i del criteri pot tenir una opinió que ve forjada pel seu pensament i per les seves creences més personals. La incertesa sobre el més enllà és una qüestió inquietant a la qual cap ciència ha sabut donar un desenllaç coherent. Ara bé, la coherència és sinònim de veritat?

Des de ben petits ens asseguren que hi ha vida després de la mort. Ens presenten una existència indefinida que dona una mera esperança a la desitjada immortalitat. Necessitem sentir-nos indestructibles; tenim un caràcter egoïsta que tendeix a voler tenir el control sobre totes les coses. Malauradament, el desig de voler tenir el domini en la seva totalitat ens fa cada vegada més neuròtics. Brolla un cert rebuig envers allò que no tenim una resposta exacta i ens crea un malestar interior dominat per la por més encoberta.

Tenim pànic a la mort; de fet, tenim pànic a allò que desconeixem. No ens agrada anar perduts i sense rumb, necessitem les coses clares per poder mantenir la serenitat interior que ens defineix. El problema resideix quan la qüestió que s'abasta és inexplicable per a un ésser viu. El que passa després de la vida no ho sap ningú i això és un tema que pertorba des de fa segles. En ser un fet ignorat pel gran col·lectiu, cadascú és lliure d'arbitrar la seva concepció de la manera desitjada. Hi ha un gran nombre de teories, totes ben diverses i fins i tot contràries, però cap en té l'honor de ser l'adequada.

El traspàs de la vida al no-res és un tema delicat que no m'agrada plantejar però, a la vegada, és una reflexió inevitable per un individu que té una data de caduci-

tat establerta. A causa del gran nombre de seguidors del catolicisme a la nostra regió, hi ha la creença d'una vida després de la mort. Així doncs, apareix el mitificat paradís, en el qual vas a parar al costat de Déu, el creador de totes les coses. Des del meu punt de vista, el coneixement sobre l'existència o no d'éssers superiors no només és desconegut sinó que tampoc es pot arribar a conèixer, i, per tant, no em preocupa. Crec en la ciència i en allò que es pot comprovar. Científicament, la definició de mort és clara: la fi permanent de les funcions biològiques que defineixen un ésser viu. Quan arriba aquest final, es deixa d'existir i només perdura el teu record a través d'aquells que han compartit vivències amb tu. El meu avi em solia dir que no busqués entre els morts el que estava viu. Potser tenia raó i l'ànima és aquell trosset de cada persona que té un valor incalculable, una espurna de la teva vitalitat que segueix viva dins dels records d'aquells que t'estimen.

Fred Uhlman, escriptor i pintor alemany d'origen jueu, planteja en el capítol 7 del seu llibre *L'amic retrobat* aquest tema: «Fins aleshores, jo sempre havia assumit l'existència d'un Déu poderós i benivolent, creador de l'univers. El meu pare no em parlava mai de religió, deixant-me que cregués en el que jo volgués». Una nit, la casa dels seus veïns va començar a reduir-se sota el poder de les flames tan despietadament, que, abans que arribessin els cotxes de bombers, els nens ja havien mort cremats. El protagonista, molt indignat, planteja a un amic seu creient: «Res, absolutament res, pot excusar la mort de tres nens. Tens la cara de defensar-ho perquè no ets prou va-

lent per a viure sense el teu Déu. De què ens serveix, a tu i a mi, un Déu despietat i impotent? Un Déu que seu sobre els núvols i condemna amb la malària i el còlera, la fam i la guerra?». Es necessita l'existència del mal per valorar el bé? Potser no hi hauria bellesa sense lletjor, o potser aquesta brillaria per la seva pròpia essència, sense falses comparacions. Què seria la vida si no hi hagués la mort? La intensitat d'aquesta no seria la mateixa, sinó que, més aviat, es convertiria en una rutina i en una mena de presó. Amb el concepte que això que estàs vivint ara s'acabarà tard o d'hora neix la idea de la immortalitat.

En resum, crec en la perdurabilitat d'un «jo» transformat en una energia memorativa. La teva ànima mai no morirà si hi ha algú que et recorda i et té present. Ara bé, el record i l'existència són aspectes contraris. No considero una altra forma de vida que no sigui aquesta, ja que no la podem percebre físicament. Rebutjo l'especulació d'un més enllà, rebutjo la idea de protegir-me darrere d'un Déu davant de la incertesa i la inseguretat. No necessito amagar-me de la por, i sí, tinc por de la mort. Tinc un pànic interioritzat, el qual s'anirà alimentant a mesura que passin els anys i en funció del temps que em quedi en aquest paradís terrenal. Ara bé, no ens defineixen els nostres òrgans i teixits; som molt més que un conjunt de cèl·lules. Potser, doncs, tot el concepte de la immortalitat va sorgir, en primer lloc, d'una reluctància a acceptar que les persones realment es moren i, després, a partir de la sensació que l'ànima és la vida i que pot continuar existint separatament quan el cos deixa de funcionar.

«Es necessita l'existència del mal per valorar el bé?»

Batxilleratfòbia?

Carla Bové i Maria Salagre, alumnes de 1r de Batxillerat

Un continu murmur de crits d'enyorança, el xoc de cossos amb cossos, sorollosos petons a les galtes, copets a l'esquena, diversos «t'anirà bé», uns quants «per què he d'anar a l'escola?» i algunes que altres llàgrimes de cocodrill és el primer que ens omple quan baixem del cotxe. Mirem al nostre voltant i sembla que acabem d'aterrar a una destinació amb mar, perquè l'únic que podem advertir és una multitud enorme de gent amb roba estiuenca, rostres foscos i cabells clars. Salutem qui coneixem, tot i que, després d'haver-nos acostumat a llevar-nos passades les deu, haver de trencar la rutina ens complica una mica la tasca. Pugem com podem la rampa (que després de tres mesos resulta ofegadora) i ens dirigim a l'entrada més ràpida cap a 4t d'ESO. És llavors quan hi caiem. Vam deixar enrere aquesta etapa el curs passat. Sense saber molt bé per què ens hem equivocat, per por o per son, no admetem les ànsies que ens provoca començar allò que sempre ens han venut com «la fi del món» i atribuïm l'error a no haver gairebé dormit.

Deixem enrere la combinació de verds, blancs i grisos pròpia de l'espai destinat a quart i ens encaminem cap a una majoria blanca amb certes contrastacions grises que envaeix l'edifici destinat a Batxillerat. Que sembla una oficina és el primer que ens ve al cap. A mesura que pugem les escales cap al segon pis de l'edifici ens apaivaguem; ja hem estat aquí, gairebé tot ens és familiar i això sempre reconforta. Però la calma sempre dura poc. Pujant a poc a poc l'últim

«Ens xoquem de cara amb tot allò que ens semblava tan llunyà.»

tram d'escales un calfred ens recorre quan veiem el que fins ara no havíem pogut llegir a la gran porta de metall: «1r de Batxillerat». Ens xoquem de cara amb tot allò que semblava tan llunyà fa menys de mig any, i, en certa manera, amb tot allò que, no sabent molt bé per què, vam decidir apartar

mentre els dies eren llargs. Però, amb l'entrada de setembre i l'arribada de la tan anunciada «tornada a l'escola», amagar-ho sota la catifa ja no és una opció.

Quan obrim la porta ens sorprèn la quietud. Totes les coses que fins llavors havien evitat que entréssim en un atac de nervis desapareixen. Excepte la forta olor a pintura que amb el pas del temps se'ns ha acabat fent fins i tot agradable, tot el que veiem és nou. El paisatge de grans finestres amb bancs ha estat canviat per un altre en què l'únic que es pot veure són quatre cadires i una taula amb diaris. Ens recorda en certa manera a la sala d'espera d'un metge, i interiorment riem en pensar que, com a la consulta del doctor, quan entrem a classe, no sabrem el que ens espera. I fins avui això és el que representava el batxillerat per a nosaltres, un gran núvol d'incertesa.

Entrem a classe i seiem a la primera cadira que trobem lliure. Fem una visió panoràmica de l'aula per començar a assimilar que serà el lloc on passarem més temps durant els pròxims tres-cents dies. Se'ns escapa algun «hola» i

«Resulta curiós que d'alguna manera sembli que se'ns ha tirat la vida al damunt.»

responem a la típica pregunta de fa-tres-mesos-que-no-et-veig, però hi som que no hi som. Resulta curiós que d'alguna manera sembli que se'ns ha tirat la vida al damunt. Que, durant tots aquests anys a Primària i a l'ESO,

haguéssim estat veient al final del camí, cada cop més a prop, esperant-nos. Però amb l'entrada a batxillerat sovint ens adonem que, per la raó que sigui, hem apartat més temps del compte els ulls del camí i ja és massa tard per frenar.

Quan entra el tutor, les coses tornen una mica al seu lloc. Al cap i a la fi, el procés està sent exactament igual que

tornar a l'època en què el que més ens preocupava era (almenys en el nostre cas) perdre'ns els *Teletubbies* o no tenir Cacaolat per berenar.

I en molts casos això és el que representa el batxillerat per a nosaltres, un «que la vida no para per a ningú», un adonar-te sobtadament que has crescut, un recordatori que hi ha certes coses que ja no pots fer i sovint un conjunt de sacrificis, però, sobretot, conèixer finalment al temps en persona. I tenim assumit que el batxillerat ens depara una època plena de preocupacions, de mossegar-nos les ungles constantment, d'un temps d'exàmens (afirmar que un vector és un organisme pluricel·lular escrit per Moratín amb dos oxígens i un hidrogen) o de perdre't la festa a la qual tant volies anar perquè els deures no et deixen ni espai a l'habitació.

Sí, sabem totes aquestes coses a la pràctica i a la teòrica, però gairebé sempre ens oblidem d'un petit detall: tot això ho hem triat nosaltres. Per això, quan vam sentir la paraula «aprofitar» i ens vam adonar que realment havia estat elecció nostra, tot allò que havia començat a trontollar durant aquell matí va cessar de cop. Perquè, al cap i a la fi, objectivament, el batxillerat pot representar només això, una pila de llibres i un número, però, si el considerem només com a tal, ens deixem de banda el més important: la seva essència. I és que el canvi d'etapa deixa entreveure molt més que solament estrès entre línies. Deixa veure estudiar per fi tot allò que t'agrada, dedicar-te plenament a allò que t'apassiona i poder gaudir completament de l'estudi. I sí, Batxillerat és créixer i és madurar, però ho és voluntàriament.

Així que, al dia següent, quan tornem a pujar l'últim tram d'escales, i veiem que només queden dos esglaons, ens deixem anar. Perquè en essència això és el que veritablement significa el batxillerat: reconèixer que ja és hora de deixar anar la barana, d'alliberar-nos d'un suport que fins llavors sempre havíem tingut la certesa de tenir, i, d'aquesta manera, poder topar-nos per fi de cara amb la vida.

l'any passat. Això sí, exactament seixanta segons després que hagi començat a parlar, ens adonem quant d'errades estem. Res és per res igual. «Ara ja sou a Batxillerat» és la frase que ho canvia tot, la frase que recorda que d'alguna manera la comoditat, la possibilitat de cometre errors i refer-los, la plenitud de temps i, en certs casos, la facilitat, s'han esvaït en el moment en què hem creuat la porta. «Haureu de treballar cada dia» és la següent en la llista, tot seguida per «no serà fàcil» i «això no és l'ESO». Continuats recordatoris que estem en un procés de canvi. Repetides alarmes que ens han despertat i ens despertaran d'una fase de la nostra vida que quedava molt lluny del món real. Reiterats senyals que ens evocuen a créixer.

Quan el tutor acaba de parlar, la majoria dels companys estan tan atabalats com nosaltres. Sentim que la tranquil·litat ens torna a envair. «És, però, també un batxillerat per aprofitar-lo», afegeix. Respirarem. Tot sovint traduíem *batxillerat* en un mer prefaci a un examen que ens donarà una nota que farà que puguem o no puguem aconseguir tot allò que portem somiant des de petits. Però deixem de

banda els percentatges. I és que el 20 % de pes que li treu la nota de batxillerat a la selectivitat acostumem a menjar-nos-el. I no només això, sinó que el percebem com un any molt llarg d'estudi vint-i-quatre hores al dia. Però és el batxillerat realment això? Una gran carrera per arribar a un número que ens determinarà la vida? Òbviament, tampoc podem dir gaire cosa sobre el tema, donat que el sistema actual així ho acredita i fins avui dia ha funcionat. Això sí, no podem evitar mostrar el nostre desacord amb les conseqüències que pot portar aquest fet.

El més probable és que, en buscar alguna imatge que tingui relació amb el batxillerat, dos objectes siguin comuns a gairebé totes les fotografies: un número i una pila de llibres. Objectivament parlant, és això; però també ho ha estat durant les altres fases de la nostra educació. Així doncs, per què en passar a batxillerat aquesta imatge ens suposa sovint ansietat? De respostes n'hi ha moltes, però l'encertada és aquella que acostumem a negar. I és que, per molt que creiem que ja som grans, trobar-nos cada cop més a prop del món dels adults fa que molts cops desitgem

Ens uneix BetàniaPatmos

Fragments de la memòria d'un nen a l'escola (1964-1973)

Enric Sentís, antic alumne de l'Escola; psiquiatre i psicoterapeuta; coordinador del Centre de Salut Mental de Cornellà, Parc Sanitari de Sant Joan de Déu; director adjunt del Curs de Gestió Clínica en Salut Mental de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC)

Vet aquí un infant, el setè d'una família de nou germans, que havia après a llegir i a escriure en un petit i entranyable parvulari que portava el nom d'un gran escriptor de contes, Andersen. Aquest infant, però, va créixer i, després d'un llarg estiu, es trobà en una nova escola que estrenava també com ell un nou projecte. En efecte, aquell any s'inaugurava el nou edifici de Betània i Patmos, construcció situada a la part alta de la ciutat, en un lloc esplèndid, enmig d'un bosc i amb una torratxa des d'on es podia contemplar el mar.

El primer dia de classe tot era provisional. Els menjadors, per exemple, no estaven encara acabats, raó per la qual els alumnes van haver de dinar fent un picnic improvisat en el bosc de l'Escola, espai que algun temps després va ser anomenat l'Oasi. Aquell dia el nen estava tan impressionat i espantat que en tornar a casa li va dir a la mare: «Mama, no pienso volver a esta escuela; todo es muy grande». Tanmateix, superat aquell crític dia, no va abandonar l'Escola fins a iniciar el seus estudis de medicina.

Durant aquell primer curs, aquell nen va faltar a classe perquè estava malalt. Un d'aquells dies, encara convalescent, va sortir al jardí de la casa familiar, que es trobava davant del col·legi, amb la seva mare, que arrossegava un cotxet on, còmodament, dormitejava la germana petita. De sobte, el nen, que estava agafat al cotxet, va sentir una veu que sortia d'una finestra de l'Escola, la veu d'un home que, gesticulant amb la mà com si volgués donar-li un copet al cul, li cridava: «¡Cómo no vengas mañana...!». El nostre protagonista, en adonar-se que era el seu professor, el Sr. Palau, va intentar amagar-se darrere del cotxet i, espantat, li va dir a la mare: «Vámonos

dentro, a casa... rápido».

També fou durant els primers dies, en una reunió amb tots els alumnes, que va veure per primer cop al director, l'Emili Teixidor. Al nen li va cridar l'atenció perquè era un home alt, elegant amb el seu vestit gris, un home que parlava amb una veu poderosa, quasi sense pauses i amb un gran convenciment del projecte escolar que s'engegava.

I així, durant aquell temps que es troba entre finals de la infància i el principi de l'adolescència, aquell nen-noi va viure a l'Escola algunes experiències que, com quasi totes les que són iniciàtiques, es conserven a la memòria immunes al pas del temps, vivències que, fent un joc de paraules, deia l'Emili en les seves classes que es troben en les novel·les i que parlen de «l'amor i la mort».

Finalitzat el primer curs, durant els primers dies d'estiu, va morir d'una malaltia fulminant un nen de la classe, en Baltasar Marcet. Va ser el primer enterrament a què va assistir aquell nen, esdeveniment que no va ser capaç d'entendre: com un altre infant de la seva edat podia morir quan setmanes abans corria pel pati escolar? El recorda com un nen

En homenatge a l'Emili Teixidor en el tercer aniversari de la seva mort

Ens uneix BetàniaPatmos

amb els cabells arrissats i molt trapella...

A l'any següent, estant a classe, va rebre una trucada de casa seva. Era la Teresa, una dona amb fort caràcter que, mentre feia les funcions d'administradora de la llar, intentava dominar uns nens molt moguts i entremaliats. Va ser ella qui li va anunciar: «¡Mamá ha tenido una niña!». El nen va tornar a classe i el company de taula li va preguntar quin era el motiu de la trucada. Ell li va respondre, com restant importància al que li acabaven de comunicar: «Bueno, es que he tenido otra hermana» (en realitat el naixement de l'Adriana va provocar una gran festa familiar, perquè, dels nou germans, només dos eren dones), germana a la qual, anys després, el noi, quasi 10 anys més gran, li explicava contes a les nits abans de dormir i, ja d'adult, li ajudava en els seus estudis de literatura llegint amb ella *La zapatera prodigiosa* de Federico García Lorca. A l'estiu de 2011 l'Adriana va morir arrossegada pels corrents del Pacífic en una platja de Mèxic. Pocs dies després, l'Emili li va fer arribar al seu germà un càlid, entranyable i inoblidable escrit.

Amb 12-13 anys, en un curs d'esquí a Andorra organitzat per l'Escola durant la Setmana Santa, va coincidir en el mateix grup amb l'Eugenia, una bellíssima i encantadora noia de l'Escola Betània, 4 o 5 anys més gran que ell. Un dia, tornant de les pistes d'esquí, se li varen congelar les mans al noi i l'Eugenia, ja a l'autocar de tornada, les hi va escalfar tot fregant-les amb tanta tendresa i determinació que a aquell noi li va semblar una experiència sublim. A la tornada, durant un temps, ell la buscava al pati de l'Escola a l'hora de dinar fins que es va adonar que ella li tractava com el que realment era, un nen al qual podia saludar i fer-li uns copets a l'esquena.

Poc després, aquell noi, encara a la pubertat, es va quedar encisat de la Maria José, una noia guapa i elegant a qui, durant un llarg temps, cada matí, esperava a la porta de l'Escola per pujar plecats fins a l'entrada on es dividia l'escola de les noies i la dels nois.

A l'adolescència, aquell noi va fer un amic íntim a classe, en Jorge, un alumne que tocava la guitarra i el piano apas-

sionadament i deliciosament, i del qual va sentir les versions més maques que recorda d'algunes cançons del Lluís Llach, del James Taylor o del Jacques Brel. Gran descobridor de la bellesa i dotat per al llenguatge poètic, tots dos van estudiar medicina i la seva amistat perviu encara avui.

Va ser al COU on el noi, ja quasi major d'edat, va conèixer la Neus, una noia alta, atractiva i amb molta energia i coratge. Tots dos van compartir la seva vida durant els seus estudis de medicina i junts van viure els seus primers anys d'independència, aquells temps en què deixes la vida familiar definitivament enrere perquè ja et sents capaç de construir-ne la teva.

Uns quants anys després va conèixer la que seria la seva dona, l'Stella. Ja en els primers instants li va semblar que era una dona d'una bellesa serena, senzilla i molt observadora. Aquell primer dia ella es va acostar i li va dir: «¿Tú ibas al colegio, verdad? Recuerdo a tu familia. ¿Tú cuál de ellos eres?». Ella també havia anat a Betània, encara que, com era quasi quatre anys me-

nor que ell, no l'havia tractat mai. Durant més de 30 anys han compartit moments esplèndids i també junts han fet front a algunes adversitats. Tenen dues extraordinàries filles: la Lucía, que ha estat alumna de l'Escola, i l'Emma.

També recorda que va ser aquí, a l'Escola Patmos, sobretot en els últims cursos, on van cristal·litzar els anhels d'aquell noi, aquells que ajuden a construir i orientar la vida: el coneixement de la psique humana, la lectura i l'escriptura, i l'esport són les grans passions que, nascudes en aquells temps, l'adult ja gran encara manté vives.

Una de les experiències més agradables vinculades a la imaginació i al gust per explicar històries (que, en el cas del nen, va derivar des de molt petit en el gust per l'humor) té com a protagonista al Sr. Cervera, un professor que vigilava aquells nens quan, per algun motiu, no feien classe. Aquell home tenia una fascinant capacitat per explicar històries que ell anomenava «casos», relats plens d'aventures i d'intrigues que deixaven els nens bocabadats tot escoltant-los.

«El coneixement de la psique humana, la lectura i l'escriptura, i l'esport són les grans passions que, nascudes en aquells temps, l'adult encara manté vives.»

Tenia una veu greu i, amb l'ajuda de les pauses i les inflexions, aconseguia despertar l'interès pels personatges. La primera vegada que va veure *Hamlet*, per exemple, aquell noi ja home va pensar: «¡Ohhhhh, pero si es el caso del príncipe de Dinamarca del Sr. Cervera!».

Va ser proposta de la classe de literatura de l'Emili quan per primera vegada aquell noi va anar al teatre «en sèrio» (fins llavors només havia vist al Nadal *Els Pastorets*), a la Capsa, on Els Joglars representaven *Mari D'Ous*. I també aquella assignatura va propiciar que per primer cop veiés al cinema una pel·lícula d'autor, *Ocho y medio*, de Fellini, al Cinema Tivoli.

Un dia qualsevol de classe, sense previ avís, el professor de literatura, agafant la mà del noi, li preguntava: «Què estàs llegint?». Si la resposta era «Nada», sense dilació, ell exclamava: «¿Nada o *Nada* de Carmen Laforet?». Anys més tard, quan aquell noi va llegir aquest fascinant llibre, la lectura el va ajudar a imaginar-se la Barcelona gris i melancòlica dels temps posteriors a la nostra guerra «incivil» i va entendre per què el professor feia aquell comentari tan provocador.

«Els llibres haurien d'estar a la nevera, perquè són tan necessaris com els aliments», deia sovint l'Emili. Llavors aquell nen no era capaç d'entendre què volia

«Els llibres haurien d'estar a la nevera, perquè són tan necessaris com els aliments.»

dir, i ara, sovint, quan no té un llibre entre les mans, el troba a faltar, no pot evitar patir un cert síndrome d'abstinència.

Aquell noi, avui ja gran, té un profund agraïment per una decisió que l'Emili va prendre quan presidia el Consell que donava el màxim premi de l'Escola, la Pedra Blanca. Als 15 anys l'hi van concedir per «bon company». Probablement aquell curs, amb l'excusa d'un 5è de batxillerat complicat, l'Emili va inventar aquesta categoria, un invent, un altre cop, molt provocador, perquè de ben segur va influir en la seva elecció professional; al cap i a la fi, els psiquiatres, «els metges de l'ànima» que deia Sigmund Freud, haurien de ser molt bons acompanyants. Aquell noi ja gran intenta tenir-ho sempre present. De vegades, en les consultes, recepta llibres perquè sap que fan companyia i que alguns ajuden a minvar les penes de l'ànima.

Però la influència d'una formació d'aquell noi que podríem qualificar com a humanista també té altres noms, recorda. Li ve al cap el d'en Pep Costa Pau, que transmetia una gran passió pel món de l'art i de la història. Va ser ell, en el COU, qui va aconseguir que aquells nois, en una època autoritària i intolerant del país, tinguessin una experiència docent molt participativa i aprenguessin que

ser demòcrata no és tolerar l'opinió de l'altre sinó considerar-la tan vàlida com la pròpia. Per cert, la primera vegada, un cop més, que aquell noi va votar va ser al 1977 en els menjadors de l'Escola, transformats per a aquella ocasió en col·legi electoral.

Un altre nom, l'Eduard Rovira, professor d'esport, de qui van aprendre a formar part d'un equip i a tenir voluntat, essencial per a moltes activitats humanes. O l'Alain Berjat, professor de francès amb qui aquells nois van conèixer per primer cop els escrits i les obres de Molière, Montaigne o Paul Valéry. O en Joan Gaya, professor de química que, amb els anys, es va convertir en un gran especialista d'un bé comú essencial, l'aigua, i un gran viatger i gran curiós de la vida amb qui aquell noi ja gran manté una amistat des de fa més de 40 anys.

Aquest home que és ara (si bé té molt present la seva infància a l'Escola; «La infància no es un recuerdo, pervive en nosotros», deia Ana M. Matute) vol acabar aquest escrit amb una anècdota que va narrar en Juan Marsé en la presentació del seu últim llibre a la llibreria Bernat, anècdota que de ben segur a l'Emili li hagués entusiasmat. Ho farà en castellà, tal com la va sentir. «Estando en México, en DF, le hicieron a Marsé una entrevista en la cadena Televisa. La entrevistadora, una guapa mexicana, le lanzó la siguiente pregunta: "En una novela, ¿qué es más importante: la forma o el fondo?". El escritor barcelonés respondió: "El fondo. Si no tienes una buena e interesante historia, no puedes escribir una buena novela". Después de finalizar la entrevista, cuando Marsé había cruzado ya la puerta de salida, se acercó un joven empleado de Televisa y le gritó: "¡Sr. Marsé, tenemos que repetir la entrevista! ¡No quedó grabada por un problema técnico!". De nuevo en el plató, la bella entrevistadora de la televisión mexicana le formuló la misma pregunta: "En una novela, ¿qué es más importante: la forma o el fondo?" y Marsé respondió: "La forma. Lo más importante no es lo que cuentas sino cómo lo cuentas". Al cruzar la puerta de los estudios de la televisión por segunda vez, el autor exclamó risueño: "¡quinta entrevista más collonuda!".».

Ens uneix BetàniaPatmos

Experiències d'una universitària a l'estranger

Nora Maristany Bosch, antiga alumna

Sóc la Nora Maristany, graduada a l'Escola BetàniaPatmos, promoció 2014. Vaig cursar el batxillerat sociohumanístic i ara estic escrivint aquest article des de Maastricht, Holanda.

Des que vaig començar a tenir noció que hi havia un altre món més enllà de la nostra Barcelona, vaig decidir que, quan fos gran, l'aniria a descobrir. Sempre m'ha atret tot el que tenia a veure amb l'estranger, amb les diferents cultures, idiomes, gastronomia i naturalesa, i cada cop que viatjava amb la família quedava més fascinada. És per aquesta raó que, quan vaig tenir una oportunitat de poder marxar a l'estranger durant una llarga temporada, no vaig dubtar a aprofitar-la.

Quan ens vam graduar, un llarg període va acabar per a tots nosaltres; deixàvem enrere una època de confort i protecció per endinsar-nos en una etapa completament nova i emocionant que a tots ens feia il·lusió i, cal dir-ho, també respecte. Ara per ara, però, puc assegurar que aquest nou capítol està essent, per a mi, un dels més estimulants.

Ja a primer de Batxillerat, quan família, amics i professors ens preguntaven

cap a on volíem orientar-nos en escollir la carrera, cap de les oferides acabava d'agradar-me del tot. M'interessaven més els estudis humanístics i socials no adscrits que els graus que la universitat pública catalana i espanyola m'oferien, per la qual cosa vaig buscar altres alternatives concordes a les meves expectatives entre les universitats públiques europees. Primer vaig mirar graus a universitats britàniques que, si bé oferien estudis molt interessants, la majoria eren molt cars. Per recomanació de diferents estudiants que s'havien format a l'estranger, vaig apropar-me a la Universitat de Maastricht, amb molta tradició i prestigi, que compta amb una Facultat de Ciències Socials molt reconeguda a nivell internacional. Allà vaig trobar el grau que buscava i que des del principi em va enganxar.

Ara sóc a la ciutat holandesa de Maastricht cursant segon grau d'Estudis Europeus, un *bachelor* de tres anys que té com a objectiu que l'estudiant tingui un vast coneixement de la Unió Europea i tot allò relacionat amb ella. Així, combina àrees tan heterogènies com ciències polítiques, història, filosofia, economia, dret comunitari, relacions interna-

cionals, periodisme, idiomes, escriptura científica..., i tot en un entorn molt diferent al sistema educatiu espanyol. En efecte, la gran diferència rau en la poca quantitat d'hores de classe presencial que tenim, organitzades en sessions tutorialis (grups reduïts) i lectures o classes magistrals, on, en moltes ocasions, es conviden oradors de prestigi molt reconeguts en una determinada matèria. Les classes, doncs, estan projectades precisament perquè la majoria de treball es faci a casa i així, després, al tutorial,

«No només es basa en aprenentatges tradicionals, sinó que també afegeix diàleg, debat i experimentació.»

poder debatre i discutir millor els textos que hem hagut d'analitzar i les conclusions a les quals hem arribat. Al començament de cada classe, se'ns dona una extensa recopilació de textos i bibliografia que hem de treballar en profunditat; a més, entre tots establim una estratègia de treball i uns objectius que hauré d'assolir per entendre millor la tasca que ens demanen per a aquella setma-

na. Aquest mètode atorga molt dinamisme a les aules, i la clau rau que no només es basa en les tècniques d'aprenentatge tradicionals sinó que també afegeix diàleg, debat i experimentació, que sempre resulten més enriquidors que el simple estudi d'un seguit de textos.

Pel que fa a l'experiència de viure a Maastricht, ciutat on es va forjar la Unió Europea, no només m'està enriquint molt a nivell acadèmic sinó també a nivell social i cultural. La majoria de la població som estudiants, per la qual cosa la universitat esdevé el principal motor de la ciutat i els seus carrers, el seu campus. Donat que quasi tots els graus s'oferixen en anglès, Maastricht és un objectiu per a molts estudiants internacionals. He conegut gent de cada país d'Europa i d'Àsia, i la població sud-americana va en augment. Aquest *pool* internacional i cosmopolita és el que més m'agrada; aprenc contínuament tradicions diferents i jo aporto el meu bagatge cultural tot establint un intercanvi de coneixe-

ment recíproc. Tenint una millor amiga belga, una austríaca i una parella alemanya, he crescut molt més com a persona, ja que cadascú aporta quelcom de diferent que en mi té un impacte positiu, ja que aprenc a conviure respectant les més diverses identitats. A més, el fet que tots parlem llengües diferents ens obliga a adaptar-nos-hi i a trobar-ne una de comuna, que en el meu cas és l'anglès, tot i que cada cop puc expressar-me millor en alemany. I no oblidem que, en viure sols a la ciutat i en estar tots a la mateixa situació, lluny de les nostres famílies, les amistats es fan molt sòlides i profundes, i es converteixen en refugi de consol i de confort.

Tanmateix, el fet de ser lluny de casa, per molt que ho estigui gaudint plenament, també m'ha fet valorar la importància i la necessitat de tenir una llar, el lloc on sempre poder tornar i poder sentir-me com a casa, el lloc en el qual la família és el pilar principal. A part de l'enyorança de l'entorn familiar i dels amics de sempre, que cal cuidar intensament, viure fora també provoca que tinguis una consciència encara més sòlida de les teves arrels, en el meu cas, de Barcelona i de Catalunya. Encara que estic distanciada, sé que sempre seré barcelonina i catalana, i que, per molt lluny que marxi o visqui, jo sempre seré, primer, de Barcelona.

Aquí teniu, doncs, les vivències d'una jove estudiant del país que no voldria acabar aquesta reflexió sense agrair a l'Escola haver-me donat una formació sòlida i completa que m'ha donat les eines més útils i els valors necessaris per poder afrontar aquest projecte en què estic immersa.

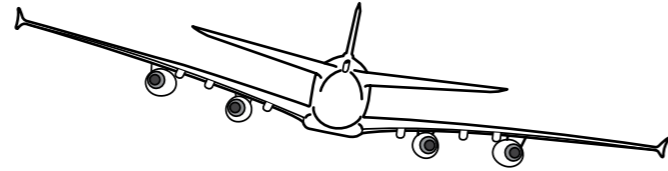

El valor de la incertesa

Sara Alonso, antiga alumna de l'Escola BetàniaPatmos i advocada

«Muntar el teu propi negoci et dóna l'oportunitat d'anar aprenent tu sol, dels teus errors i dels teus esforços.»

Ja fa anys que va acabar el meu pas per aquesta Escola que em va donar grans amistats i grans professors, una escola on et senties en família i se t'acompanyava en el camí de l'aprenentatge i l'educació. Tanmateix, anhelant la llibertat que creia que tant m'agradaria, recordo que, a l'últim curs, només pensava a deixar enrere aquesta etapa i poder començar la universitat.

Un cop vaig iniciar a la Universitat de Barcelona la carrera que, a dia d'avui, m'ha fet emprendre el meu propi negoci, dret, em vaig adonar que trobava a faltar l'Escola. Se m'obria al davant una època, que duraria bastants anys, en què fer el que volgués no era tan divertit. Certament, tenia obligacions, com ara aprovar els exàmens a finals de curs, però, per contra, ningú no em guiava en aquest objectiu. Podia fer el que em vingués en gana amb tan sols 19 anys, i als 23 em trobava entrant en el món laboral sense saber gaire cosa i sense acabar de veure clar a què em volia dedicar. En aquestes, vaig començar la meva primera feina de la mà d'una procuradora.

Poc temps després, vaig entrar a fer de passant en un despatx de dret penal i, seguidament, en un de dret civil. Fou precisament en aquest últim on em vaig adonar que allò que havia estudiat a la carrera i que no veia clar de què m'havia de servir –o si m'agradava– va començar a donar els seus fruits. Certament, gaudia escoltant els clients quan em plantejaven el seu cas, i trobava divertit pensar en quina seria l'estratègia per aconseguir-los el millor resultat... I així, aprenent tot això de la mà del meu cap, les circumstàncies laborals em van portar a quedar-me sense feina i tornar a sentir allò que quan vaig començar la

universitat ja havia experimentat: passar d'estar guiada en tot moment a no saber ben bé què fer.

Fou llavors quan vaig decidir muntar el meu propi despatx d'advocats, AC Advocats, on tracto majoritàriament amb persones que passen per la dificultat de quedar-se sense casa a causa de la impossibilitat de fer front a la hipoteca, realitat dura en què s'ha de procurar minimitzar-los l'angoixa i l'experiència traumàtica.

Muntar el teu propi negoci és un goig, i no per no tenir cap ni tenir horaris, sinó, precisament, per no anar de la mà de ningú, per donar-te l'oportunitat d'anar aprenent tu sol, dels teus errors i dels teus esforços al voltant del nou cas que entra per la porta. També hi ha altres grans moments, com quan, de sobte, una experiència que has vis-

cut a la pròpia pell es pot convertir en part del teu negoci, manera com va néixer www.tehandejadoentierra.com, plataforma des de la qual presto els meus serveis per reclamar a les companyies aèries les quanties a què té dret un consumidor en cancel·lar-se un vol, en endarrerir-se o en perdre's l'equipatge, per exemple. Quan em miro el web (que encara està a mig fer) i faig un cop d'ull als casos que ja he portat i les indemnitzacions que he aconseguit, penso que tot és fruit de la meva imaginació i de la meva feina, i això enorgulleix força.

En definitiva, l'experiència m'ha ensenyat que, a vegades, no tenir una seguretat en el que fas o no tenir una persona que ens guii pot ser també un avantatge, una possibilitat de tenir noves alternatives que no prevèiem.

Paraules d'uns pares...

La nostra relació amb el dret: el dret i tu

Joan Roca, advocat; Xavier Costa i Natalia Martí, advocats i pares d'alumnes de l'Escola

Durant el darrer curs, dos pares d'alumnes de l'Escola, la Natalia Martí i el Xavier Costa, advocats ambdós, vam realitzar una trobada amb els alumnes de 3r i 4t d'ESO per tal de debatre juntament amb ells el vincle personal i individual que ens uneix amb el món del dret, trobada que es va realitzar en el marc del programa de responsabilitat social de l'advocacia organitzat pel despatx Roca Junyent. Aquest text vol ser una reflexió entorn a l'experiència que vam compartir amb el jovent allà convocat.

Si l'acte de comprar un bitllet senzill de metro i el de comprar un diari tenen molts punts en comú –ambdós productes costen més o menys el mateix, tots dos són de paper i de tots dos en fem un ús temporal...–, quina diferència substancial rau en la nostra compra? La resposta, sobretot, ens la dóna el dret: el diari passa a ser nostre, de la nostra propietat i podem fer amb ell el que vulguem (revendre'l, dibuixar-lo, retallar-lo). Per contra, amb el bitllet de metro no adquirim cap propietat i, per això, la seva adquisició no ens dóna «dret» a pintar-lo, fer-li un grafit (per més artístic que pugui ser), revendre'l o disposar-ne com vulguem.

Plantegem ara una nova situació. Quina diferència hi ha entre criticar algú dient una mentida a través d'una xarxa social o dient-la-hi directament de veu a la cara (físicament)? «Hi ha moltes diferències evidents», varen dir-nos ràpidament els alumnes de BetàniaPatmos, especialment que des de la xarxa social quedem protegits per la distància, i, de vegades, fins i tot per l'anonimat. En canvi, però, jurídicament no hi ha grans diferències. El dret es fixarà més en el fet realitzat que en el mitjà utilitzat, si bé l'impacte del nostre acte sí que tindrà conseqüències. Vet aquí el perquè de la proporcionalitat de la sanció.

Efectivament, la sanció a un transeüent per creuar en vermell un pas de vianants quan el carrer està buit de cotxes no pot ser en cap cas la mateixa que s'imposi a un conductor begut per creuar un semàfor en vermell tot atropellant-lo. El dret té en compte el fet comès i les conseqüències en el moment d'aplicar la proporcionalitat de la sanció, acabaven reflexionant els convocats.

Tots aquests conceptes –dret, norma, llei, relació entre drets i obligacions, proporcionalitat de la sanció, justícia (la meva i la de tots)...– varen ser objecte de debat durant la trobada amb els alumnes de BetàniaPatmos.

En la nostra societat, el dret té un paper essencial per garantir la llibertat tot permetent el desenvolupament personal de tots nosaltres i tot marcant els criteris

«El dret té un paper essencial per garantir la llibertat.»

objectius que cerquen una resolució ordenada dels conflictes originats en el nostre conuiu quotidià. Detectem,

a més, que el dret es comença a aplicar cada vegada més d'hora als nostres fills: quants de nosaltres varem tenir el passaport abans dels cinc anys? I avui, quin nen no té el DNI i/o el passaport en el seu primer any de vida? Quants dels nostres fills compren per internet, es baixen una aplicació o es descarreguen música i pel·lícules (no sempre legalment)? Per contra, els programes escolars no inclouen el que hauria de ser el principal vehicle de resolució dels seus conflictes quan siguin adults. Sembla que els vulguem protegir perquè no s'enformin a allò que se'ls exigirà quan es facin majors d'edat: ni economia, ni dret, ni empreudoria... Els donem eines essencials per a la convivència com són l'ètica i la reflexió però, irònicament, pel que fa a l'educació, el legislador sempre s'oblida del dret!

Amb aquest compromís es va iniciar el programa de responsabilitat social de l'advocacia que varem portar el darrer curs a la nostra estimada Escola. Per a nosaltres va ser un luxe poder escoltar

les crítiques i les intel·ligents reflexions dels joves. Estem convençuts que està pujant una generació de gent desperta, lluny d'aquest estigma que se'ls vol penjar de generació que ignora el que els envolta. Durant la trobada, ens van preguntar sobre els problemes que perceben que pateix la nostra societat: la dació en pagament, la corrupció com a greuge al sistema, els desnonaments i, fins i tot, la inseguretat jurídica en temps de canvis i crisis. Per tot, ha estat veritablement enriquidora aquesta trobada apassionant en la qual hem après amb l'excusa de voler ensenyar i, de retruc, hem reviscut la il·lusió i la passió pel món del dret.

L'entusiasme per aquest programa en què han participat més de 150 advocats i un nombre molt significatiu d'escoles neix de la voluntat de fer participar els nostres fills en la reflexió sobre el paper del dret com a element essencial per permetre la convivència en llibertat. Perquè, no oblidem, depèn, individualment, de tots i cadascun de nosaltres, poder minvar els àmbits d'inseguretat jurídica, reduir-ne els costos i ajudar els nostres familiars, amics i coneguts a veure que el dret continua éssent l'eina més vàlida per garantir un escenari de pau, respecte i cordialitat.

Activitats

Les línies esportives de BetàniaPatmos

Jaume Feixas, cap del Departament d'Educació Física i d'Esports

Al *Parlem-ne* de primavera del curs passat, publicàvem l'article «Educatió física: salut, socialització i valors». En aquell escrit fèiem una aproximació als tres grans eixos que donen sentit avui dia a l'ensenyament de l'educació física. El primer feia referència als hàbits i pràctiques relacionades amb l'àmbit de la salut; el segon apuntava les pràctiques físiques col·lectives com a element afavoridor de la capacitat de socialització dels alumnes; i el tercer s'ocupava de desenvolupar accions encaminades a afavorir la sedentació d'alguns valors que inicialment correspon transmetre des de l'àmbit de la família. No ens cansarem de recordar una vegada més que el que pretén l'educació física no és altra cosa que «l'educació de les persones a través del moviment». Com a continuació d'aquell article avui us presentem «Les línies esportives de BetàniaPatmos», un text on explicarem quines són i el perquè de les diferents línies esportives de l'Escola.

Ja hem dit en alguna ocasió que l'esport no existeix dins de la nostra societat com un element aïllat i que en cap cas hi ha un únic tipus «d'esport». En termes generals podríem dir que l'esport s'ha convertit en un mirall de la societat contemporània, un mirall que reflecteix els problemes, els progressos i en general les contradiccions del nos-

tre món. És força habitual que la societat confongui les formes i els conceptes i, per això, no ens hauria d'estranyar que també confongui nocions tan diferents com són l'educació física, l'activitat física, l'exercici físic i l'esport.

Si volem ser precisos, d'una banda, hauríem de parlar «d'esport» únicament quan coincideixin una activitat de caràcter físic, associada a un consum energètic relativament important, un reglament perfectament definit i una clara finalitat competitiva. De l'altra, hauríem de parlar «d'activitat física» quan fem referència a una sèrie de moviments corporals produïts per la coordinació dels sistemes muscular i esquelètic que tenen com a resultat una despesa energètica.

Parlaríem, en tercer lloc, «d'exercici físic» en cas de seguir una planificació o un programa d'exercicis supervisat per un professional i amb un objectiu d'entrenament específic. Per acabar, hauríem de parlar «d'educació física» sempre que ens referim a aquella àrea formativa que pretén aconseguir l'educació integral de l'individu a través del moviment. Per assolir aquest objectiu, l'educació física pot utilitzar una gran varietat de continguts, entre d'altres, qualsevol esport, joc, activitat, exercici físic o moviment corporal intel·ligent desenvolupat amb un objectiu educatiu concret.

«L'educació física pretén aconseguir l'educació integral de l'individu a través del moviment.»

Sport has the power to change the world.
Nelson Mandela

Quina és l'oferta esportiva que podem trobar a BetàniaPatmos?

En primer lloc i per als més petits, els alumnes que van des d'Ei3 fins a 2n de Primària, oferim les anomenades **escoles esportives**, que tenen tres objectius clarament definits. El primer és que els alumnes puguin provar un ampli ventall de modalitats esportives; el segon, que descobreixin el plaer de la pràctica esportiva; i el tercer, que l'experiència viscuda els ajudi a triar aquella modalitat esportiva que més els agrada i que s'adapta millor a les seves característiques i a la seva personalitat. A l'Escola oferim nou modalitats d'escoles esportives: **psicomotricitat, poliesportiva, natació, judo, dansa, tennis, patinatge, bàsquet i futbol sala**.

El segon grup de l'oferta és el de les **activitats esportives no competitives**. Com el seu nom indica, aquestes activitats, a la nostra Escola, no tenen un objectiu clarament competitiu, cosa que facilita que els alumnes que s'hi apunten puguin practicar un esport però que no estiguin obligats a estar pendents d'assistir regularment a competicions i, en canvi, puguin dedicar més temps als estudis o a altres activitats. Dins d'aquest segon grup hi trobarem la **natació sincronitzada, el cros/orientació, la dansa, el tennis, el patinatge i l'ultimate**.

El tercer grup correspon a les **activitats esportives de competició voluntària**. Aquestes activitats ofereixen la possibilitat de participar o no en les competicions programades al llarg del curs i permeten que aquesta decisió no afecti negativament a la resta de companys. Els dos esports que faciliten l'opció voluntària de participació són el **judo i la natació**.

En quart lloc tenim les **activitats esportives d'exhibició**, que, com el seu nom indica, són proposades sense caràcter competitiu que mostren el progrés i la millora tècnica aconseguida pels seus practicants a través de festivals (com el bianual de dansa a Sant Cugat) o de trobades puntuals de cros i de natació sincronitza-

da (com les del dia de la Festa de l'Escola). Aquest quart grup engloba la **dansa, la natació sincronitzada i el cros**.

El cinquè grup el representen els esports que participen regularment en les **competicions esportives escolars** coordinades pel Consell Esportiu Escolar de Barcelona (CEEB). L'Escola hi participa amb nombrosos equips formats per alumnes que van des de 3r de Primària fins al Batxillerat. Les competicions escolars de **futbol sala i bàsquet** es realitzen pràcticament cada cap de setmana i consten de dos entrenaments setmanals més un partit. En aquest cas, i amb l'objectiu de no perjudicar l'equip, l'assistència als entrenaments i als partits és obligatòria en tots els casos. Dins d'aquest grup de competició escolar també hi ha tres esports més, la **natació, el judo i el tennis**, en els quals la competició és voluntària i puntual.

Finalment, per a aquells alumnes més talentosos i que mostren més compromís, oferim un sisè grup que engloba els equips inscrits en **competicions esportives federades**. Aquest grup, de moment, està format exclusivament pels equips de més nivell de **futbol sala i de bàsquet**. En aquest cas, l'organització i la reglamentació de les competicions depenen respectivament de la Federació Catalana de Futbol Sala i de la Federació Catalana de Bàsquet. Els alumnes que poden formar part d'aquests equips són els d'ESO, els de Batxillerat i els antics alumnes que cursen estudis universitaris. En aquest grup, el funcionament i l'exigència són similars al de qualsevol club esportiu, però sense perdre mai de vista l'essència formativa i educativa.

BetàniaPatmos Barcelona és la denominació amb què es coneixen els equips de futbol sala i de bàsquet que participen en competició escolar o federada de la Fundació Privada BetàniaPatmos, una gran família d'esportistes que vol combinar de forma equilibrada una pràctica esportiva exigent i una formació acadèmica d'alt nivell, esportistes que s'estimen l'entitat i que, per damunt de tot, estan d'acord amb la cultura de l'esforç i les normes de

NORMES BÀSIQUES DELS EQUIPS DE COMPETICIÓN

bona educació que la regeixen.

Per suposat, restem oberts a tots aquells esportistes que acceptin amb orgull els valors de la institució i que comparteixin els seus objectius. Volem fer créixer el millor de cada un dels nostres alumnes mentre es forma, aprèn i comparteix el seu temps de lleure, amb els seus amics, tot practicant l'esport que l'apassiona. Si voleu formar part d'aquesta gran família us oferim una experiència basada en valors i actituds com el compromís, la solidaritat, la tolerància, la integració, la convivència, el civisme, la responsabilitat, la constància i el treball en equip, actituds totes que comporten l'acceptació d'una sèrie de normes i principis que tot seguit exposem.

En primer lloc, cal tenir en compte que l'**assistència i la puntualitat** als entrenaments i als partits són absolutament indispensables per al bon funcionament i la progressió dels equips. Les faltes d'assistència han d'estar sempre justificades i s'han de comunicar a l'entrenador amb una setmana d'antelació.

Pel que fa al segon, cal mostrar sempre la màxima cura i respecte pel que fa a l'ús del material esportiu, vestidors, instal·lacions... És imprescindible seguir les **indicacions de l'entrenador** pel que fa a la forma de vestir en els entrenaments, així com també abans, durant i després dels partits.

En tercera posició, una **bona actitud i una bona predisposició** en els entrenaments i partits són imprescindibles, així com mostrar compromís i empatia amb les signes tècniques i tàctiques de l'entrenador. El respecte per les normes del joc i pels àrbitres és inqüestionable.

En quart lloc, les possibles queixes o desavinences es comentaran sempre amb **educació i respecte**, mostrant sempre cordialitat i honestedat envers els companys, adversaris, àrbitres i aficionats en general. És imprescindible mantenir una actitud cívica i serena davant de qualsevol fet o circumstància que resultin conflictius.

I és que, en definitiva, els tres principis que identifiquen i caracteritzen l'esport a BetàniaPatmos són:

- En primer lloc, fem nostre el lema **Victoria Concordia Crescit** (la victòria neix de l'harmonia), és a dir, la cordialitat ha de ser el primer objectiu de tothom.
- En segon lloc, defensem que l'**esforç i el compromís** amb l'equip i amb els companys han de ser sempre màxims en cada sessió d'entrenament i en cada partit.
- I en tercer lloc, ensenyem que les derrotes s'han de saber acceptar amb **dignitat** i que les victòries s'han de saber celebrar sempre amb **respecte i humilitat**.

Aprofitem per recordar-vos un cop més que l'objectiu del Departament d'Educació Física i d'Esports de l'Escola és facilitar la pràctica d'una competició esportiva sana i formativa a tot l'alumnat i antic alumnat que així ho desitgi, perquè estem plenament convençuts de la importància educativa dels autèntics valors esportius i de la seva transcendència en la formació de la personalitat dels éssers humans. Més enllà dels resultats, entenem l'esport com un mitjà de gran ajuda a l'hora de fomentar aprenentatges relacionats amb la convivència, la salut i la superació personal.

